

Ravitsemusterapeutin palveluiden tarve Lapissa –yhteenvedo

Syksyllä 2012 tehtiin kysely ravitsemusterapeuttien palveluiden tarpeesta Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirien alueella. Kysely lähetettiin kuntien johtavien lääkäreiden, vastaavien hoitajien ja terveyden edistämisen yhdyshenkilöiden kautta jakeluun terveydenhuollon henkilöstölle. Kyselyllä kartoitettiin ravitsemusterapeutin palveluiden tarvetta ravitsemusneuvonnan ja -ohjauksen kehittämisen pohjaksi Lapissa. Kyselyyn saatiin yhteensä 165 vastausta. Vastaajista suurin osa kuului Kemi-Tornion seutukuntaan (31%) ja Rovaniemen seutukuntaan (29%) (kysymys1). Suurin osa vastaajista oli terveydenhoitajia (37%) tai sairaanhoitajia (34%) (kysymys 2).

Kyselyn tulosten mukaan Lapin terveydenhuollossa suurimpia ravitsemusohjausta tarvitsevia asiakasryhmiä ovat 2-tyypin diabeetikot, ylipainoiset tai lihavat aikuiset, sekä valtimotautia sairastavat tai sen riskissä olevat asiakkaat (kysymys 3). Vastausten perusteella ravitsemusterapeutin antamaan ohjaukseen on tarvetta. Vastaajista 24% arvioi, että heillä käy viikoittain tai päivittäin asiakkaita, jotka tarvitsivat ravitsemusterapeutin antamaa ohjausta ja lisäksi 39%:lla vastaajista käy yksittäisiä asiakkaita, jotka he ohjaisivat ravitsemusterapeutille.

Ravitsemusosaamisen, -hoidon, -ohjauksen ja -neuvonnan kehittämiseksi kunnissa haluttiin ravitsemusterapeutin antamaa koulutusta, konsultointiapua ja henkilökohtaista asiakasohjausta sekä ryhmäohjausta ja yleisöluentoja.

Koulutuksen tarve koettiin suurena. Tärkeimpinä koulutusaiheina nousi diabetes, aikuisten lihavuus, sydän- ja verisuonisairaudet sekä maha-suolikanavan erilaiset ongelmat (kysymys 4). Koulutustarpeita nousi kaikista aihekokonaisuuksista eri-ikäisten ravitsemuksesta letkuravitsemukseen ja täydennysravintovalmisteisiin.

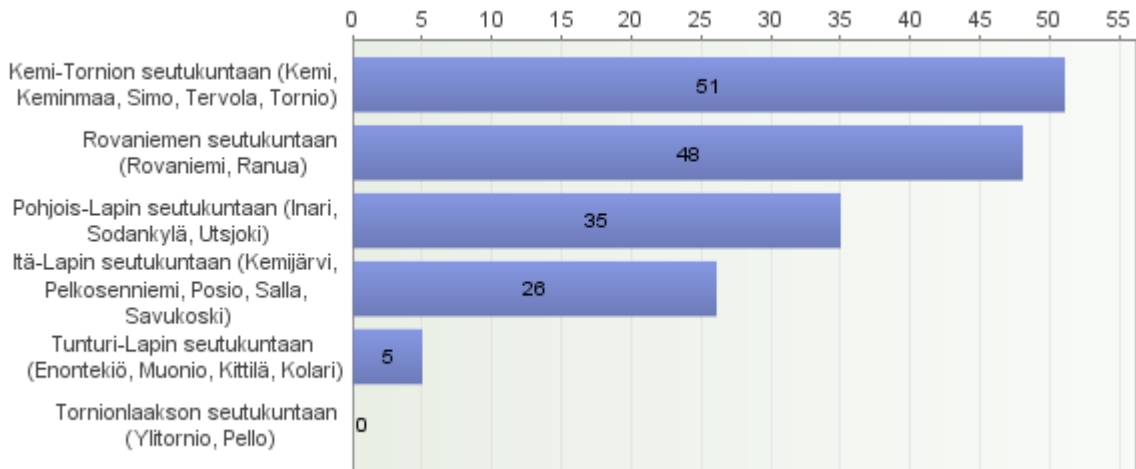
Vastaajien mielestä erityisesti elintavoista johtuvien ongelmien kuten lihavuuden sekä sydän- ja verisuonisairauksien ravitsemusohjausta pitäisi kehittää (kysymys 5).

Tällä hetkellä alueellamme on kaksi ravitsemusterapeutin tointa Lapin keskussairaalassa ja yksi Länsi-Pohjan keskussairaalassa. Sen sijaan terveyskeskuksissa ei ole tarjolla ravitsemusterapeutin palveluja. Ravitsemusterapeutille pääsy tulisi vastausten perusteella olla nykyistä helpompaa ja ravitsemusterapeutin palveluja tulisi olla saatavilla omalla paikkakunnalla. Vastaajista lähes puolet (48%) haluaisi ravitsemusterapeutin palveluita 1-2 päivänä kuukaudessa omalla paikkakunnallaan ja 15% haluaisi paikkakunnalleen kokoaikaisen ravitsemusterapeutin (kysymys 6). Vastaajat olivat valmiita käyttämään etäyhteyksiä saadakseen ravitsemusterapeutin palveluita (kysymys 7).

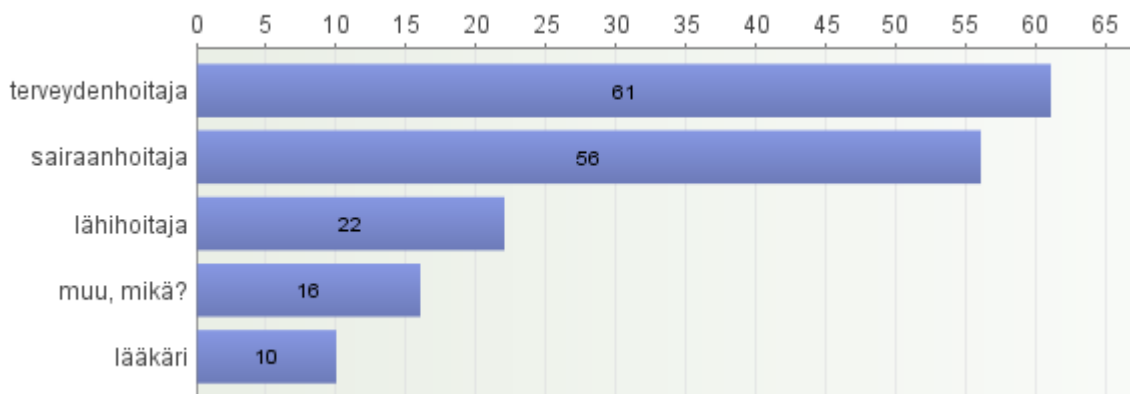
Etenkin koulutukseen, konsultointiin ja potilasohjaukseen oltiin valmiita käyttämään etäyhteyksiä. Ryhmäohjausta oli vastausten perusteella vähän (kysymys 8), mutta ravitsemusterapeutin tukea ryhmätoimintaan kaivataan (kysymys 9).

1. Mihin seutukuntaan kuulut?

Vastaajien määrä: 165

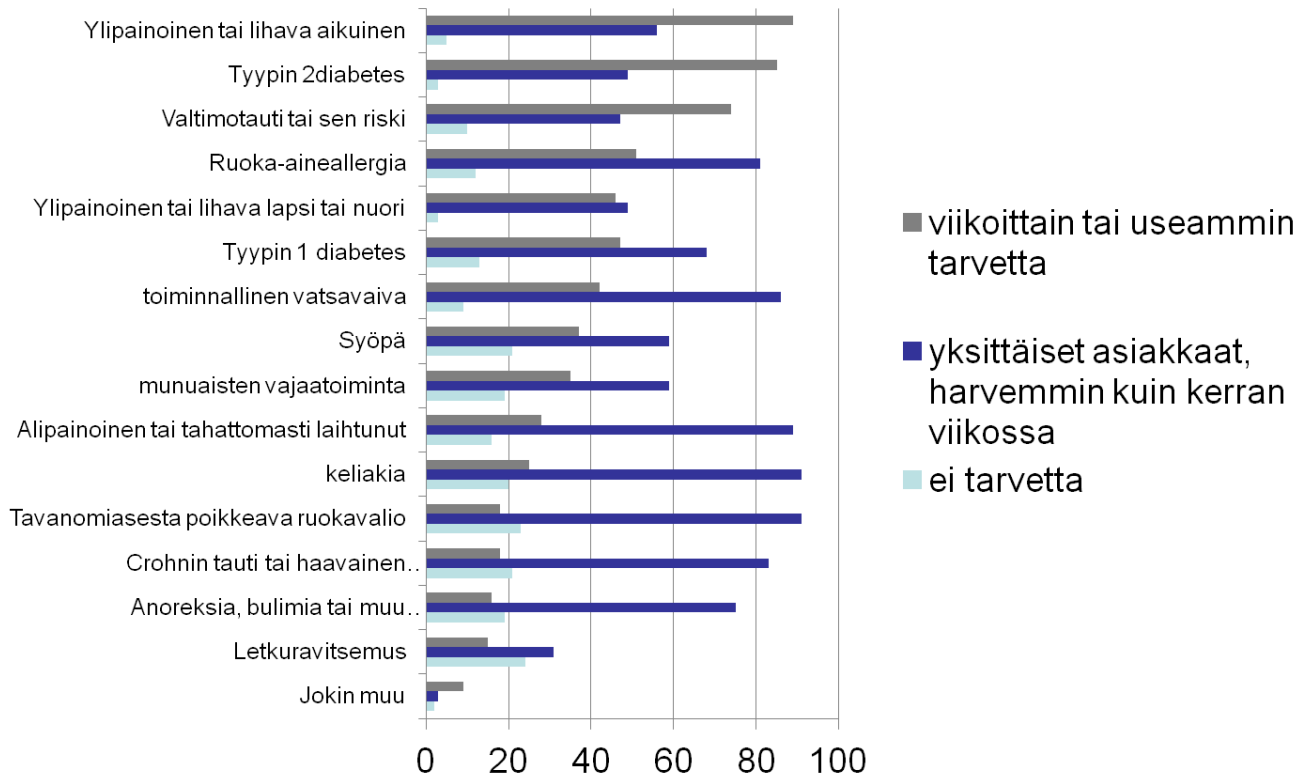
2. Ammattisi

Avoimet vastaukset: muu, mikä?

- Osastonhoitaja 3
- perushoitaja 3
- avohoidon johtaja / ylihoitaja 2
- työterveyshoitaja 2
- terveystalvalukoordinaattori
- diabeteshoitaja
- sosiaaliohjaaja
- suuhygienisti
- fysioterapeutti
- lastenhoitaja

3. Kuinka usein sinulla käy seuraaviin asiakasryhmiin kuuluvia asiakkaita, jotka mielestäsi tarvitsisivat ravitsemusterapeutin ohjausta?

3. Arvioi, kuinka moni ko asiakasryhmiin kuuluvista asiakkaistasi tarvitsisi ravitsemusterapeutin antamaa ohjausta. Kuinka usein sinulla käy seuraaviin asiakasryhmiin kuuluvia asiakkaita, jotka mielestäsi tarvitsisivat ravitsemusterapeutin ohjausta? (Suluissa prosentteina)

	Tyhjä	en ohjaa tähän asiakasryhmään kuuluvia asiakkaita	ei tarvetta	yksittäiset asiakkaat harvemmin kuin 1 viikossa	viikoittain tarvetta	päivittäin tarvetta	useampi päivä	Yhteensä
ylipainoinen tai lihava aikuinen	4(2)	20(12,1)	5(3)	56(33,9)	55(33,3)	18(10,9)	7(4,2)	161
ylipainoinen tai lihava lapsi/ nuori	13(8)	54(32,7)	3(1,8)	49(29,7)	39(23,6)	6(3,6)	1(0,6)	152
valtimotauti tai sen riski	9(5,4)	24(14,5)	10(6)	47(28,5)	51(30,9)	18(10,9)	6(3,6)	156
tyypin 1 diabetes	10(6)	27(16,4)	13(7,9)	68(41,2)	35(21,2)	10(6)	2(1,2)	155
tyypin 2diabetes	7(4,2)	20(12,1)	3(1,8)	49(29,7)	59(35,7)	21(12,7)	6(3,6)	158
keliakia	13(8)	16(9,7)	20(12,1)	91(55,1)	20(12,1)	4(2,4)	1(0,6)	152
munuaisten vajaatoiminta	12(7,3)	39(23,6)	20(12,1)	59(35,7)	28(17)	4(2,4)	3(1,8)	153
toiminnallinen vatsavaiva	10(6)	17(10,3)	10(6)	86(52,1)	33(20)	6(3,6)	3(1,8)	155
Crohnin tauti tai haavainen paksusuolentulehdus	12(7,3)	30(18,3)	21(12,7)	84(50,9)	13(7,9)	2(1,2)	3(1,8)	153
ruoka-aineallergia	12(7,3)	8(4,8)	13(7,9)	81(49,1)	43(23,1)	6(3,6)	2(1,2)	153
tavanomaisesta poikkeava ruokavalio (esim. kasvisruokavalio)	12(7,3)	20(12,1)	24(14,5)	91(55,1)	16(9,7)	1(0,6)	1(0,6)	153
anoreksia, bulimia tai muu syömishäiriö	11(6,7)	44(26,7)	19(11,5)	75(45,5)	11(6,7)	3(1,8)	2(1,2)	154
alipainoinen tai tahattomasti laihtunut	12(7,3)	19(11,5)	17(10,3)	89(53,9)	17(10,3)	8(4,8)	3(1,8)	153
syöpä	11(6,7)	36(21,8)	22(13,3)	59(35,7)	21(12,7)	11(6,7)	5(3)	154
letkuravitsemus (NML, PEG, PEJ)	18(10,9)	76(46,1)	25(15,2)	31(18,8)	10(6)	4(2,4)	1(0,6)	147
jokin muu, mikä?	142(86,1)	9(5,5)	2(1,2)	3(1,8)	6(3,6)	1(0,6)	2(1,2)	23
Prosenttien keskiarvo		21,5%	8,6%	38,5%	17,3%	4,6%	1,8%	
Yhteensä		459	227	1018	457	123	48	2332

Avoimet vastaukset: yksittäiset asiakkaat harvemmin kuin 1 viikossa

- esim uniapneapot
- karppaajat

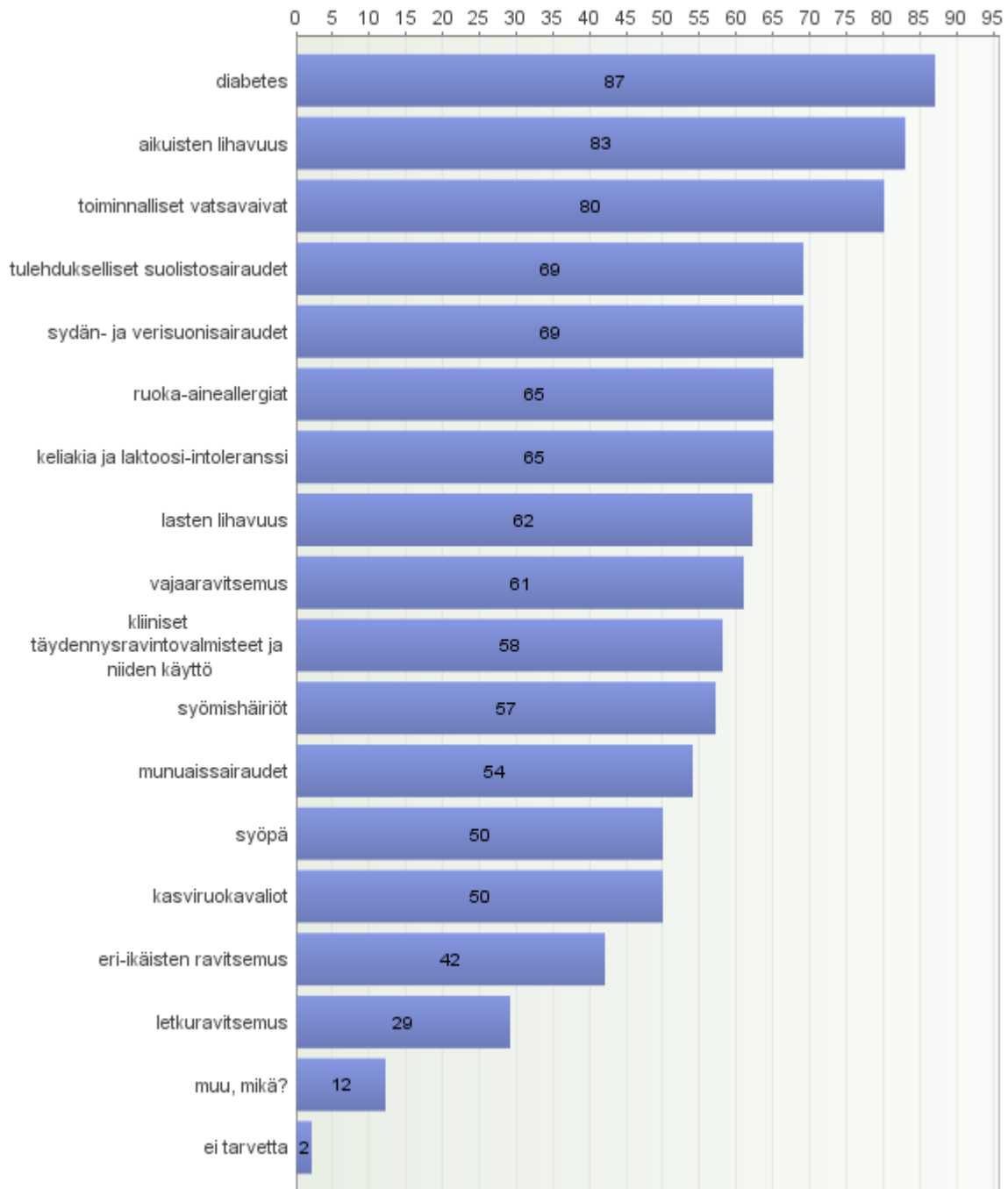
Avoimet vastaukset: viikoittain tarvetta

- niveloireinen
- Haavapotilaat
- raskausajan diabetes 2
- Muistisairaalan ravitsemusongelmat

Avoimet vastaukset: useampia päivässä

- keuhkohtauma

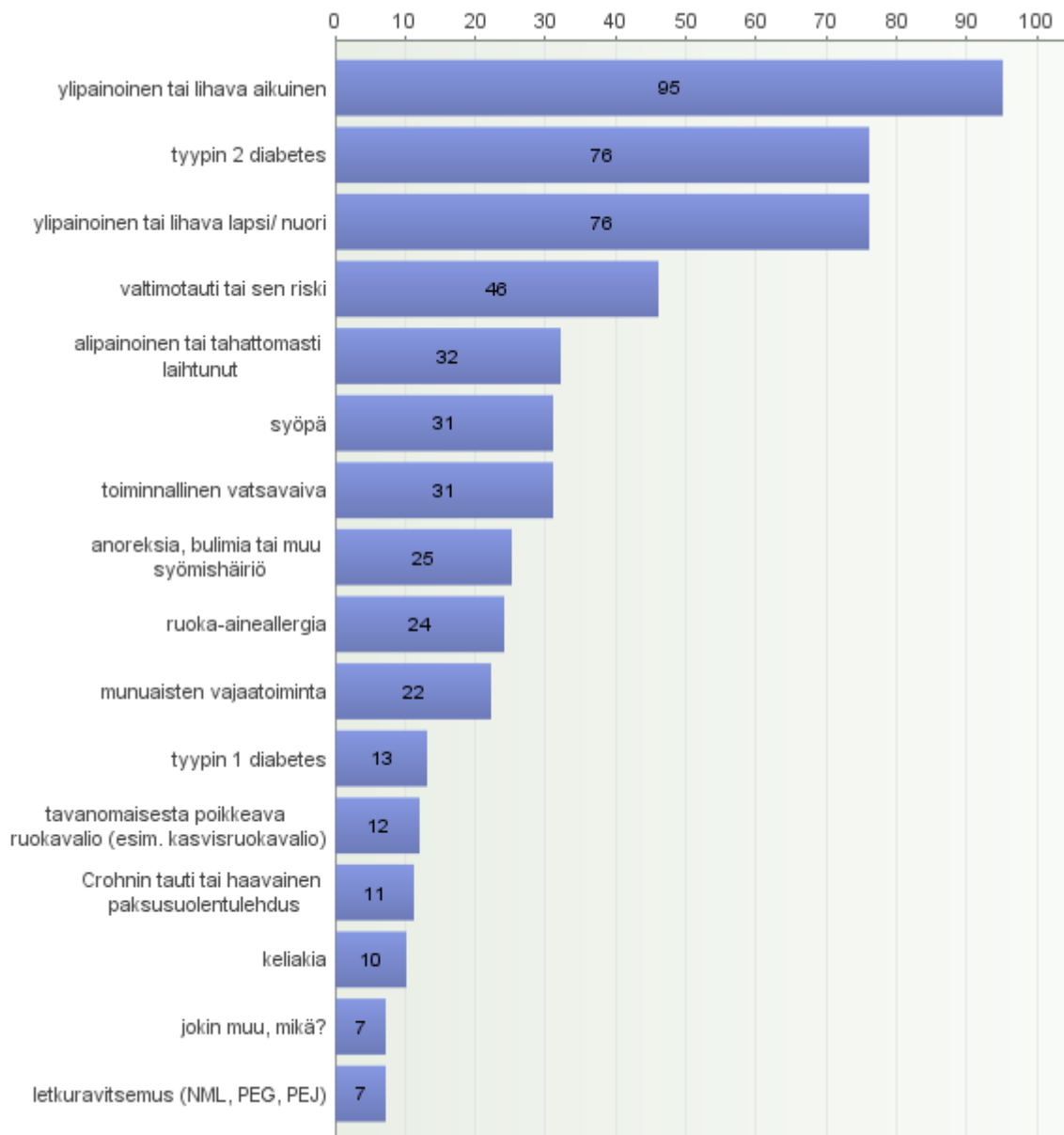
4. Mistä aiheesta haluaisit työpaikallasi lisää koulutusta ravitsemusosaamisen vahvistamiseksi? Voit valita useampia vaihtoehtoja.

Avoimet vastaukset: muu, mikä?

- varmasti kaikista asiakokonaisuuksista
- päivitetty ravitsemussuositukset
- muistisaira ravitsemus
- vajaaravitsemus ikäihmisillä
- uudet ravitsemussuositukset
- Ravitsemuksen merkitys erilaisten haavojen paranemiselle
- Keuhkosairaat esim: Astma,COPD
- lasten ravitsemua
- Nuotrten lihavuus
- maahanmuuttajien ravitsemuksen erityispiirteet
- täysvegaanin rv

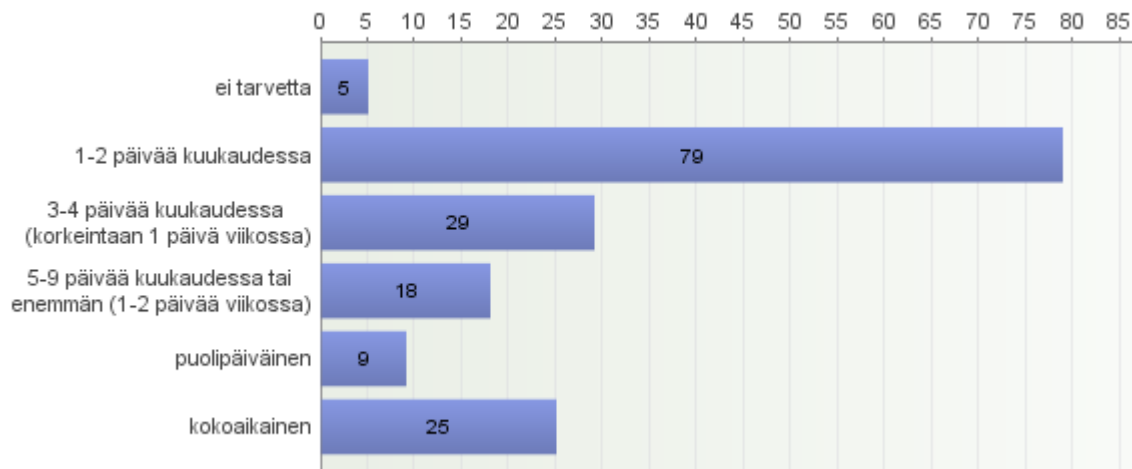
5. Minkä hoitamiesi asiakasryhmien ravitsemushoitoa ja -ohjausta tulisi mielestäsi ensisijaisesti kehittää? Valitse kolme tärkeintä asiakasryhmää.

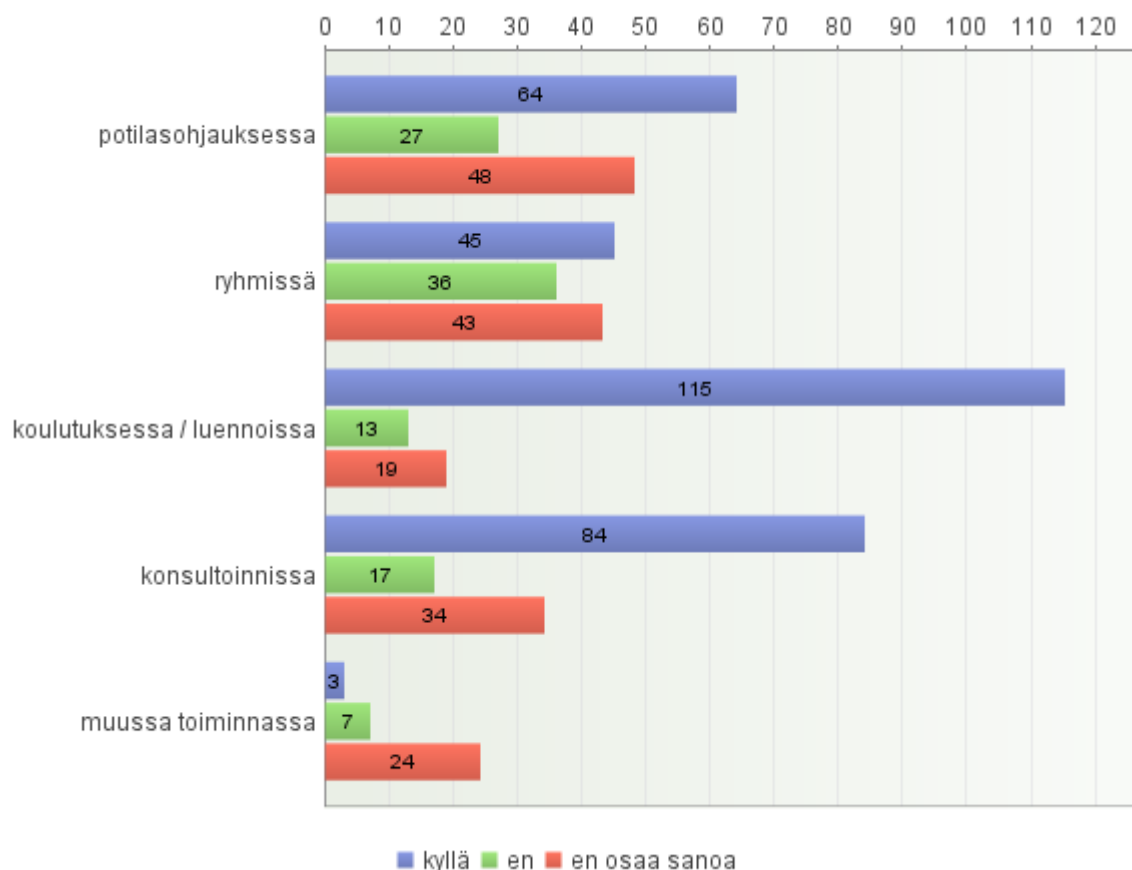
Avoimet vastaukset: jokin muu, mikä?

- niveloireinen
- ikäihmisten ravitseminen
- Haavapotilaat 2
- raskausaja diabetes
- Muistipotilaan ravitseminen 2

6. Jos Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiireissä olisi saatavilla alueellisten ravitsemusterapeuttien palveluja, kuinka monta päivää kuukaudessa haluaisit, että ravitsemusterapeutti olisi käytettävissä kunnassasi?

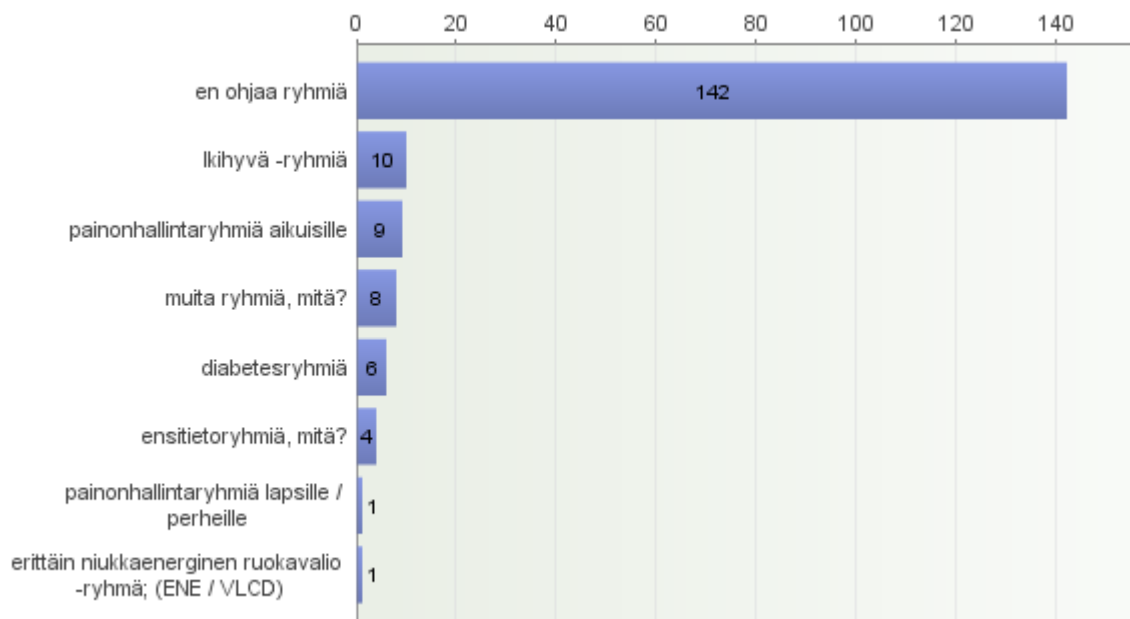
7. Olisitko kiinnostunut käyttämään ravitsemusterapeutin palveluita videoneuvottelun kautta?

Avoimet vastaukset: kyllä

- voisi pyytää mukaan diab.lapsen ruokaviliosuunnitteluun neuvolassa/koulussa
- allergisten lasten asioissa puhelinkonsultaationa
- avohoitoon vertaistuki asiakkaille ja henkilökunnalle

8. Millaisia ravitsemus- / elämäntapaohjausta sisältäviä ryhmiä ohjaat?

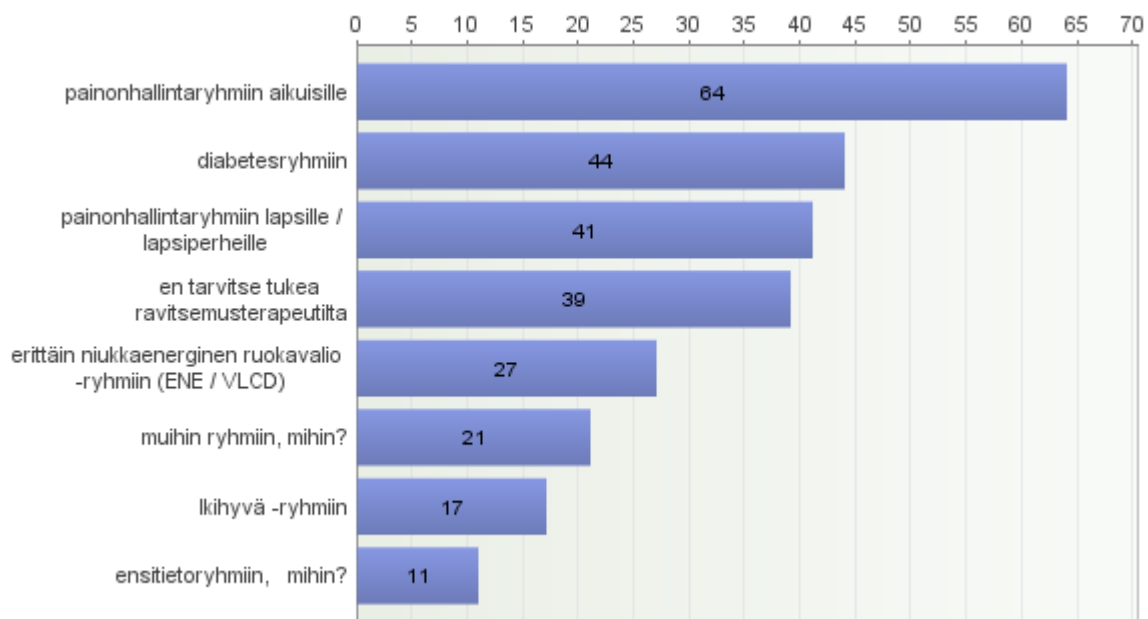
Avoimet vastaukset: ensitietoryhmiä, mitä?

- Sydänsairaudet
- korkeassa sairastumisriskissä oleville asiakkaille
- muistisairaiden
- valtimotauti

Avoimet vastaukset: muita ryhmiä, mitä?

- aiemmin: syty tänään, pieni päätös päivässä
- yksittäisiä asiakkaita, osteoporoosipotilaita
- peg, pej
- syöpä
- yli 65-vuotiaiden arviointi- ja kuntoutusryhmää
- LAstenneuvolan 6kk ryhmä
- munuaisten vajaatoiminta

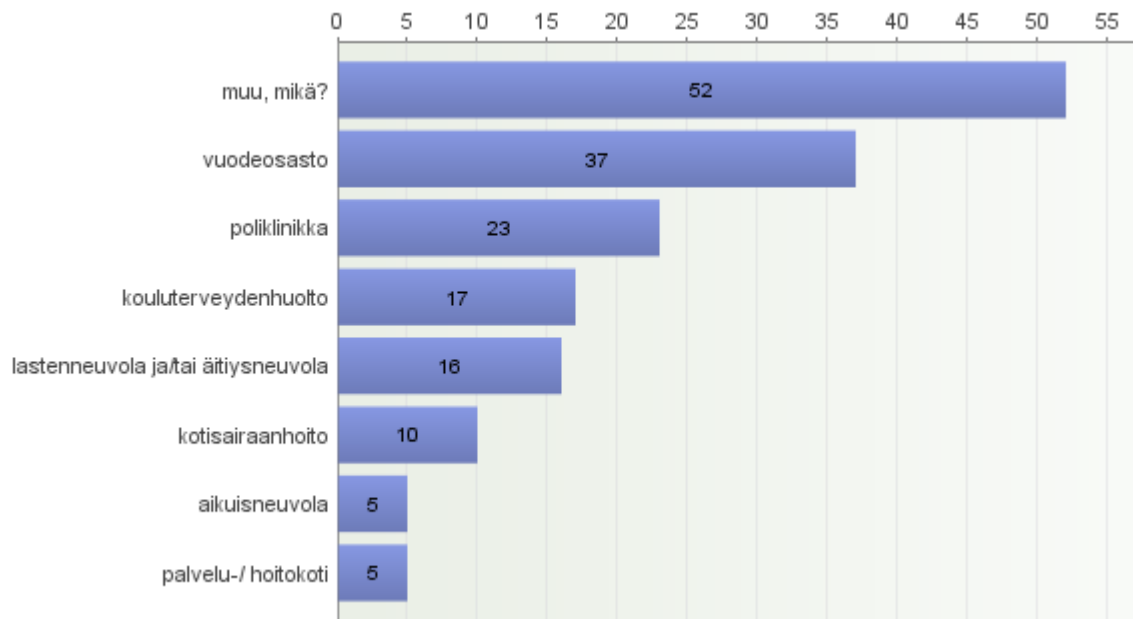
9. Mihin näistä tarvitsit ravitsemusterapeutin tukea?

Avoimet vastaukset: muihin ryhmiin, mihin?

- ikääntyvät ihmiset 5
- en vedä ryhmiä 2
- haavapotilaat 2
- syömishäiriöt 2
- munuaissairaudet 3
- syöpäsairaat
- Nuoret!!
- lähetteellä lähettää
- koulusta henkilökunnalle

Työalueesi

Avoimet vastaukset: muu, mikä?

- koulu-/ opiskeluterveydenhuolto 9
- kotihoito 9
- terveysneuvonta änlä, lasten+aik.nlä
- sydänhoit kotisairanhoido, työttömät 7
- työterveyshuolto 6
- hallinto 5
- lääkärin vastaanotto 4
- diabeteshoitaja 3
- avohoito 2
- fysioterapia 2
- kehitysvammahuolto
- mielenterveystoimisto
- asumisyksikkö
- perheneuvola
- suun terv. huolto
- akuutti osasto
- teho-osasto
- dialyysiosasto

Arvioi karkeasti kuinka usein eri asiakasryhmiin kuuluvia asiakkaita käy vastaanotollasi tai hoidetaan osastollasi.

	ei koskaan	korkeintaan n kerran viikossa	ainakin 1-2 kertaa viikossa	lähes päivittäin	päivittäin	Yhteensä
ylipainoinen tai lihava aikuinen	17	19	31	51	40	158
ylipainoinen tai lihava lapsi/ nuori	52	54	26	15	5	152
valtimotauti tai sen riski	19	24	32	42	38	155
tyypin 1 diabetes	21	74	17	23	20	155
tyypin 2 diabetes	15	42	22	37	44	160
keliakia	16	108	11	9	8	152
munuaisten vajaatoiminta	34	64	22	19	15	154
toiminnallinen vatsavaiva	15	65	40	17	14	151
Crohnin tauti tai haavainen paksusuolentulehdus	27	103	10	7	5	152
ruoka-aineallergia	5	60	54	19	20	158
tavanomaisesta poikkeava ruokavalio (esim. kasvisruokavalio)	17	99	18	9	8	151
anoreksia, bulimia tai muu syömishäiriö	56	87	7	3	1	154
alipainoinen tai tahattomasti laihtunut	29	99	11	7	7	153
syöpä	34	60	24	12	24	154
letkuravitseminen (NML, PEG, PEJ)	97	35	8	4	7	151
jokin muu, mikä?	9	1	5	2	4	21
Yhteensä	463	994	338	276	260	2331

Avoimet vastaukset: korkeintaan kerran viikossa

- aistiyliherkkä lapsi/nuori(asperger)

Avoimet vastaukset: ainakin 1-2 kertaa viikossa

- niveloireinen
- ummetus
- muistisairas
- MBO-potililla ,esim uniapnea
- karppaajat

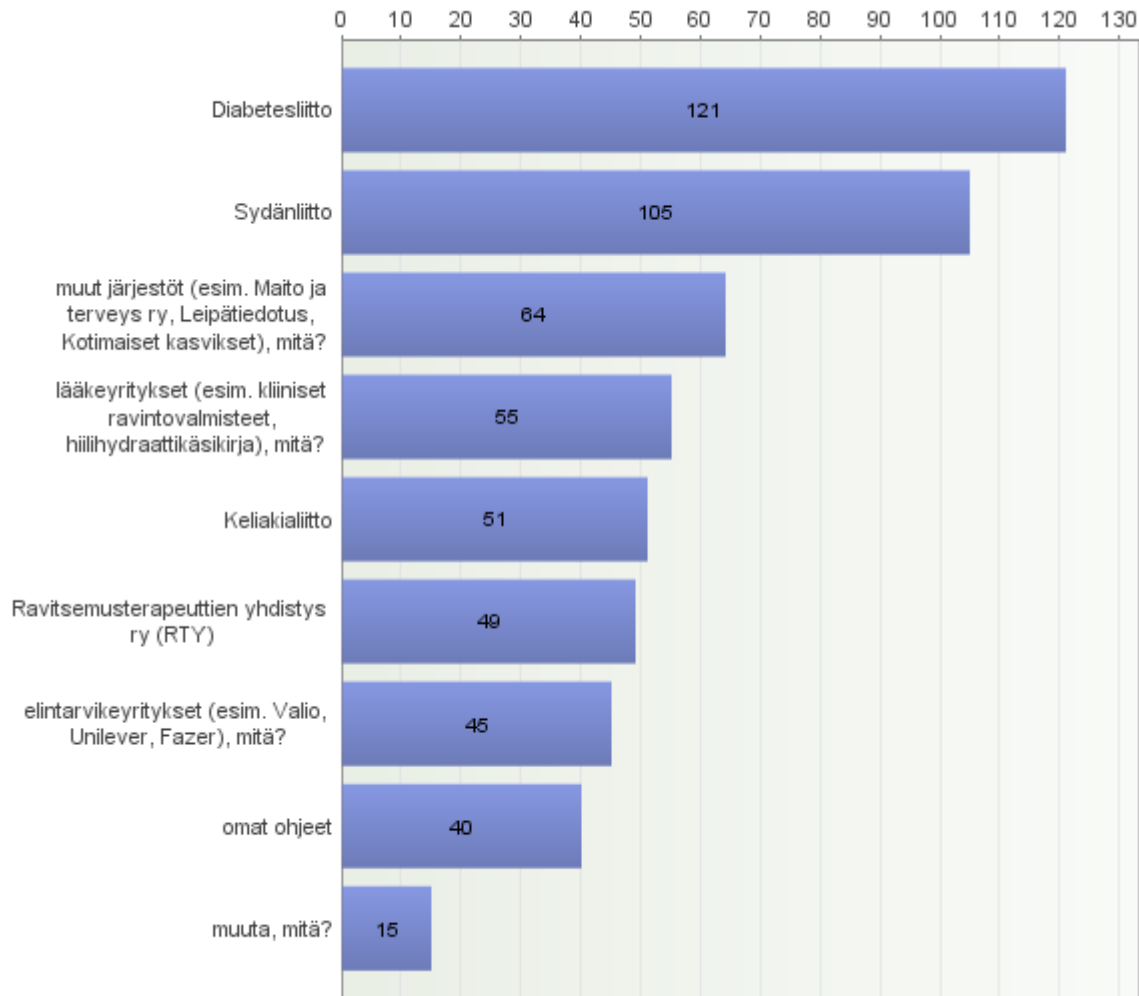
Avoimet vastaukset: lähes päivittäin

- Muistisairaana ravitsemushäiriö

Avoimet vastaukset: päivittäin

- Erilaiset haavapotilaat 2
- Muistihäiriöiset
- neurol.pot.(oma ruokav.)
- keuhkohtaumapotilaat

Mitä materiaalia käytät eri sairauksien ruokavalio-ohjauksen tueksi?

Avoimet vastaukset: muut järjestöt, mitä?

- esim. Kaviksia 1/2 kiloa -testi + esitteet
- Maito ja terveys, kotimaiset kasvikset
- Munuais- ja maksaliiton oppaita
- Leipätiedotus, Maito ja terveys
- Kaikki edellä mainitut
- Leipätiedotus Ravinto-opas, Maito ja terveys opp
- heli, Allergia- ja astmaliitto
- Mannerheim lastensuojeluliiton ikäkausilehtiset neuovolaikäisille 2

Avoimet vastaukset: elintarvikeyritykset (esim. Valio, Unilever, Fazer), mitä?

- Valio, Raisio 3
- Useita

Avoimet vastaukset: lääkeyritykset (esim. kliiniset ravintovalmisteet, hiilihydraattikäsikirja), mitä?

- Hiilihydraattikäsikirja 3
- Eri lääkefirmojen tekemiä ohjeita munuaispotilaille
- Nutrison

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- koulusta, opintojen ajalta saatua materiaalia
- ruokapalvelukeskuksen henkilökunta
- tk oma tekemä painonhallinnan kansio
- Ikihyvä-aineistoa muutenkin kuin ryhmissä,
- LKS:n ravitsemusterapeutin ohjeita 2
- ravitsemusterapeuttien/firmojen suunnitelmia
- terveysportti 2
- en varsinaisesti käytä mitään
- d-vit ohjeet, rautavalmistemainokset jne.
- KKI-paino hallintaa, eri firmojen esitteitä

Millaista tukea tarvitsisit ravitsemusterapeutilta? Vastaajien määrä: 62

Ravitsemustietojen päivitys/ koulutus

- "Tietojen "päivitykseen" tarvitsen apua
- Käytännön tietoa eri "dieettien" sisällöstä, "vinkkejä viikoksi" annettavaksi asiakkaille
- koulutusta koko henkilöstölle säännöllisestikin
- Koulutusta henkilökunnalle :ikäntyneen vajaan ravitsemuksen hoito ja tunnistaminen, rakennemuutetut ruokavaliot, yleisimmät erityisruokavaliot ikääntyneillä, ravitsemushoito eri tilanteissa (syöpä, painehaavat, dementia, aivohalvaus)
- Tietojen päivitystä ja koulutusta, konsultaatio apua.
- vinkkejä, koulutusta käytännön ohjaamiseen
- Asiantuntija tukea uusista ravitsemukseen liittyvistä suosituksista yms. koulutusta.
- Erityistietoutta
- Lisäkoulutusta
- Ryhmäohjaajien koulutusta,.
- Eityisasiakkaisiin, joilla jotain esim. eriskoisruokavaliota sairaalloisen yli- tai alipainoisia tms. ja ajantasalla pysymistä ravitsemussuosituksista, mitkä ovat ajantaiset viralliset suositukset.
- UUusinta koulutusta ja ohjausta esim. erityisryhmille
- Tietoa potilaan ravitsemuksesta laihdutusleikkauksen jälkeen.
- Tietoa ylipainoisen/lihavan lapsen ruokavalio ohjauksesta.

Konsultointiapu

- Konsultointiapua toisinaan
- Voisi konsultoida, olisi sovittu soittoaika.
- Erilaista konsultaatioapua ja – neuvontaa
- konsultointiapua (sitä toki saa tarvittaessa LKS:sta)
- sparrauskaveria kehittämistoimiin
- Ravitsemusterapeutilta olisi hyvä saada apua varsinkin silloin ,jos ohjattavana on johonkin erityisryhmään kuuluva asiakas. esim. keliakia, ruoka-aineallergia jne.
- Mahdollisuus konsultointiin niin yksilö- kuin ryhmämuotoisessa ohjauksessa.
- konsultaatio apua yksittäisestn haastavien asiakkaiden kanssa.
- Konsultaatiotukea, miten ohjata/toimia erilaisissa ravitsemukseen liittyvissä tilanteissa.
- Ruokavaliion räätälöintiä yksittäisille asiakkilla ja konsultaatiokanava auki

Henkilökohtainen ohjaus

- yhteisvastaanottoa eli ravitsemusterapeutti työpariksi vastaanotolle
- Erityisempi ja paneutunut yksilöllisesti asiakkaan mukaan annettu ohjanta. Esim. jos paino ei vain lähde putoamaan vaikka tieto annettu ja seurataan, motivaatio on mutta tuloksia ei tule, Anoreksia ja bulimia ohjanta.
- Ylipainoisten lasten ja perheiden ohjaamiseen.
- Ruokavalio-ohjaukseen
- Yksilöaikoja yksittäisille asiakkaille esim yksi ohjantakäynti tietyn sairauden vuoksi.
- Saisin lähettää tukea tarvitsevia asiakkaita suoraan terapeutille
- Mahdollisuus lähettää ravitsemusterapeutin vastaanotolle ilman suurempaa byrokratiaa, siis hoitajan lähetteellä.
- Yksilöohjausta asiakkaillemme työterveyshuollossa.
- Saisi ohjata lihavan lapsen/koululaisen rav.terapeutille tairav.terapeutti kävisi täällä.
- Voisi ohjata esim. syömishäiriöstä kärsivän nuoren ravitsemusterapeutille. Tai ylipainoisen lihavan nuoren.
- Monet nuoret jotka ovat ylipainoisia tai syömishäiriöisiä, toivoisivat terveydenhoitajalta lähetettää ravitsemusterapeutille.
- diabetes-, valtimotauti- ja obesitaspotilaiden hoidon tueksi ravitsemusterapeutin vo
- Etupäässä syömishäiriöihin. sairaalloiseen lihavuuteen liittyen, yhteistyötä tai mahdollisuus ohjata ravitsemusterapeutille
- ruokavalio-ohjausta
- Haluaisin räätälöidä tietoa asiakkaalle painon pudottamiseen ja painon hallintaan.
- Olisi hyvä, jos ravitsemusterapeutille voisi ohjata kaikki ylipainoiset lapset vanhempineen ainakin kerran jos lihominen vain jatkuu vaikka perustyöntekijä on antanut ohjausta. Torniossa ylipainoiset lapset ohjataan labrakokeisiin ja jos labratulokset oavat ok, niin vanhemmat sanovat että hyvä ja unohtavat koko asian ja lapsi lihoo ja lihoo.
- Konkreettisia ohjeita, miten ylipainoisen lapsen/ nuoren ruokailuja ja annoskokoja voitaisiin suunnitella ja miten heitä voitaisiin motivoida terveelliseen ruokailuun ja painonhallintaan.
- Rav.terapeutti olis myös tk:ssa ja että olisi mahdollisuus lähettää ravitsemusterapeutille kun omalla ohjauksella ei saada toivottua tulosta
- Ravitsemusohjausta asiakkaille. Ihan käytännön tietoa ja vinkkejä.

- Yleensä ruokaremonttia kaippaa koko perhe , etenkin miehiin on vaikea vaikuttaa jos halutaan lasten tilannetta korjata. Asiantuntijantuki antaa aina lisäpotkua. Lääkäriin panosta ei käytännössä ole käytössä, joten terveydenhoitaja on usein yksin asialla.
- Lisäksi ohjaustukea yksilökäynteihin oppilaille/heidän vanhemmilleen ja mahdollisiin ylipainoisten nuorten ryhmiin.

Materiaalia

- materiaalin laatimista
- materiaalia jaettavaksi asiakkaille
- materiaalia.
- selkeitä napakoita oppaita
- Kirjallista materiaalia, esimerkkipäivien ruokia ja kalorimääriä eri-ikäisille ja -kuntoisille ihmisille, Esim. vanhempainiltaan koululaisten ravinnosta tietopakettia kouluterveydenhoitajille, koulunväelle ja vanhemmille motivoivinkkejä oppilaiden monipuoliseen kouluruokailuun.
- Selkeitä ohjeita esim kalorilaskuri. Ohjeet sellaisia jotka voi antaa potilaille eli niissä on ihan kauppanimillä kerrottu mitä tuotteita voi vapaasti käyttää ja mitä kannattaa välttää. Tahtovat olla nuo ohjeet sellaisia, että puhutaan kovista rasvoista ja eläinrasvoista ym ja monelle, etenkin nuorelle ovat vieraita asioita.
- Selkeää ohjeistusta kirjallisesti, millaisia asioita ohjauksessa tulisi käydä läpi ja millaisia ruoka-aineita olisi hyvä suosia eri tapauksissa.

Muuta

- Toivoisin terveyskeskustasolle mahdollisuutta niukkaenergisien ruokavalion ryhmien vetämiseen.
- käyntejä ryhmissä..
- vierailevaa "tähteä" ryhmiin tarvittaessa
- Uusi ryhmä
- Ryhmätoimintaan kuuluu ravitsemusterapeutin käynti. Kokonaisvaltaisempi näkemys ravitsemusasiasta.

Aiheita

- Ennalta ehkäisy ravitsemuksen vaikutuksesta terveyteen?
Ravinto, liikunta, kulutus?
Fysiikan ja psyykkeen vaikutus ravinnossa?
Ruuan määrä, laatu, kulutus ikään, painoon suhteutettuna, kuin myös sairaudet?
Terveellinen rytmitys ruokailussa ja terveellisyys?
- Eri-ikäisten ravitsemus.
- Esim. vitamiinien saanti eri ruoka-aineista. Päivittäinen kaloritarve eri sairauksissa ja ikäryhmissä
- esim.ohjausta raskaana olevan äidin ruokavalio-ohjaukseen ja painonhallintaa ja raskausdiabeetikon ohjaukseen
- Lähinnä vanhempien/perheen ruokailu-ja elintapaohjausta.
- Ylipainoisten lasten perheet ovat aina haaste. Saada lapset liikkumaan, varsinkin teini-ikäiset (ei ehkä ravitsemusterapeutin ongelma). Kasvis- ym. syöjät.
- rsakaana olevan GDM + ylipaino, huonosti kasvava lapsi,
- Tukea koko perheen ruokaremonttiin. Ylipainoisen lapsen hodossa. Erityisruokavalioissa
- Ruokavalion sisällöstä.
- syömishäiriöisille, liikalihaville
- ns haastavien asiakkaiden kanssa käytännön neuvoja.
- vuodeosaston eri sairauksia sairastavien potilaiden ravitsemusongelmiin
- Vanhuksen ravitsemus. Kuolevan potilaan ravitsemus(ohjausta myös omaisille)
- Muistisairaiden potilaiden ruokavalio-ohjausta.
- ruoka-aine allergiat lapsilla
- ruokahaluttomuuteen, ummetukseen keinoja.
- Aliravitun aneemisen potilaan ruokavalio
- Kuinka Astma,COPD sairastavat saavat ravintoa,osa laihtuu tahattomasti ja on valtimokovettumatauti,kolesterolitauti.Astmassa risti-allergiat. Syöpäsairaat joiden ravitsemus huonoa esim. pahoinvoinnin takia eikä "muutenvain" ruoat ei maistu,suussa paha maku jopa sellaisille ruoille jotka olleet aikaisemmin lempiruokaa.
- Esim.keliakiasta enemmän tietoa ja paksunsuolentulehdus+syöpäsairaiden ruokavaliosta ym.Suolistosairauksista,että minkälaista ruokaa on hyvä antaa ja onko hyviä lisäravinteet?ym.
- Tietoa erilaisista vertaistukiryhmistä
- Kliinisiä ravintovalmisteita tarvitsevan potilaan ravitsemuksen laatiminen,kun aloitetaan hoito osastolla..
- allergiset lapset, vegaanit ja karppaajat.. tosin näillä idealisteilla on kovin ehsottomat ajatukset, eikä heitä voi juuri ohjailla..

Miten muuten ravitsemusosaamista; ravitsemushoitoa, -ohjausta ja -neuvontaa tulisi mielestäsi kehittää kunnassasi? Vastaajien määrä: 65

Ravitsemusterapeutin saatavuus omalla paikkakunnalla / konsultointi matalalla kynnyksellä

- Pitäisi olla mahdollisuus saada ohjausta ja neuvontaa omalla paikkakunnalla ravitsemuksesta.
- kynnyks päästä matala, ilman lääkärin lähetettä myös.
- Harvemmin esiintyvien sairauksien ravitsemusneuvonta on toiminut hyvin yhteistyössä LSK:n ravitsemusterapeuttien kanssa.
- Ravitsemusterapeutin konsultointimahdollisuus tiettyinä päivinä / kk:ssa parantaisi osaamista ja mahdollistaisi kysymysten keskittämisen niille päiville.
- Mukana pitäisi olla myös ravitsemusalan ammattilaisia. Pelkkä th koulutus ei nykyään enää riitä turvaamaan "erikoista" ravitsemusta.
- yhdenmukaistaa infoja
- Tietoja olisi hyvä päivittää. Myös lääkäreiden olisi hyvä olla kiinnostuneita potilaiden ravitsemuksesta.
- Kouluttaa diabeteshoitajat antamaan myös ravitsemusneuvontaa. Joku muukin hoitaja voi olla samansisältöisen opiskelun piirissä.
- Kouluttamalla työntekijöitä ko asiaan
- Konsultointimahdollisuus ongelmatilanteissa olisi oltava helppoa ja yksinkertaista toteuttaa.
- yhteydenotto olisi helppoa, pystyisi ongelmatilanteissa konsultoimaan. Esim. samanlailla kuin muistisairauksissa tai diabeteksessa siihen erikoistunutta hoitajaa. Olisi moniammatillisessa yhteistyössä tarvittaessa käytettävissä.
- Kouluttaa laajemmin terveydenhuollon ammattilaisia ravitsemusasioissa, ohjaus puutteellista ammattilaisillakin. Mielestäni jokaisen terveydenhuollon ammattilaisen tulisi osata perusasiat ohjaustilanteessa.
- Parasta olisi saada kuntaan oma ravitsemusohjaaja, koska tänäpäivänä siihen on paljon tarvetta. Ravinnon osalta ja ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen toisi varmaan enemmän tervehdyttäviä vaikutuksia varsinkin nuoret perheet, kuin muutkin ryhmät
- Rovaniemen kaupungissa tulisi olla ehdottomasti ravitsemusterapeutti.
- Ihanteellista olisi, että voisin antaa vastaanotolla ajanvarausnumeron ravitsemusterapeutille, aina kun katsoisin, että tämä perhe tarvitsee asiantuntijan apua.
- Tarvittaessa voisi ottaa yhteyttä suoraan terapeuttiin
- Aika hyvin on saatavilla -ohjausta-neuvontaa-hoitoa ja ohjeita ravitsemuksesta ja eri dieeteistä.
- Koulutusta ja käytännön muutosta henkilökunnan ohjaustaitoihin, ravitsemukseen liittyen...valmentavaa, voimaannuttavaa ja ratkaisukeskeistä työtettä. Esim. verkkopuntari ryhmän ohjaus koulutus kaikille. Kehitetään samanlainen ohjaus mentelmä yksilöohjaukseen.
- Lasten/koululaisten ohjaukseen tai voisi järjestää lapselle ja vanhemmalle käynnin rav.terapeutille omassa kunnassa.
- Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiriin pitäisi saada seudullinen ravitsemusterapeutti: ohjaamaan vaikeimmissa ruokavalio-ongelmissa, koordinoimaan ravitsemusneuvontaa, ohjaamaan henkilökuntaa ja pitämään koulutusmateriaali ajan tasalla.
- yhteistyö terveydenhoitajien kanssa, tarvitseeko aina lääkärin lähetettä?
- Opiskelijoille tulisi olla helpompi pääsy ravitsemusneuvontaan Yli ja alipainotilanteissa varsinkin.
- Maakunnista enemmän rohkeutta ottaa yhteyttä keskus-sairaalan ravitsemusterapeuttiin ellei omassa kunnassa ole sellaista. Ihmiset lähetetään takaisin osastolle keskus-sairaalaan jolta lähtenyt, kun ravitsemus, lääkitys jne. TK:ssa ei onnistu!? Tai oman kunnan ravitsemusasiantuntija ei ole TK:n vuodeosaston käytettävissä, kun kuuluvat eri maksuluokkaan tai muuhun byrokraatiaan.
- Terveydenhoitajalle tukea/kanavia minne lähettää asiakas kun omat tiedot/taidot eivät riitä.
- Olisi helposti tavoitettavissa oleva konsultaatio mahdollisuus. Voisi hoitjana asiakkaan lähettää tarvittaessa. Ei ehkä olisi tarvetta olla joka kuukausi, mutta tarpeen mukaan käytettävissä esim. seudullisesti.
- aikuisdiabeetikkojen ohjanta kuuluu diabeteshoitajalle. Muita neuvoo sairaanhoitaja, terveydenhoitaja ja/tai lääkäri. Vastaanotolla on hyvin usein kiire ja neuvonta on hyvin aikaa vievää. Ainakin haasteellisemmat voisi ohjata ravitsemusterapeutille, jos sellainen olisi. Th:t ja sh:t+lääkärikin voisivat tarv sitten myös konsultoida ravitsemusterapeuttia.
- Rav.terapeutin ohjausta uudelle keliakia ja gestatiidiabetespotilaalle.
- Asiakkaiden tulisi päästä esim. terveydenhoitajan läheteellä raskaana ollessa/ pikkulapsiaikana ilman erikoissairaanhoitoa ravitsemusterapeutille tarvittaessa.
- Mahdollisuus konsultoida rav.terapeuttia . ja ohjata asiakkaita heille matalammalla kynnyksellä

- kuin nykyään.
- konsultaatiomahdollisuus tulisi olla olemassa.
- tulisi olla tarjolla palveluja
- Ravitsemusterapeutti kokopäiväiseksi terveystieteiden käyttöön!
- ravitsemusterapeutin jalkautuminen kuntaan on erinomainen ajatus

- Henkilökunnan ravitsemuskoulutus

- Enemmän koulutuksia ja ravitsemusterapeutin säännölliset käynnit.
- Koulutusten järjestäminen, miten ohjata asiakasta hyvään/ terveelliseen ravitsemukseen.
- Lisätä tietoa
- Sairaanhoidajien tietoa tulisi lisätä lisäkoulutuksella. Suositukset muuttuvat ja meillä on niin laaja-alue hallittavana muutoinkin.
- Tarvittaisiin lisää koulutusta hoitajille ravitsemukseen liittyen. Myös laitoshuoltajat osallistuvat potilaiden ruuan jakeluun. Myös heidän kouluttamista tarvitaan.
- Enemmän koulutusta asioista, vitamiineista, rasvojen laadusta, miten laskea hiilihydraatit diabeteksessa jne.
- LKS:SSä on kaksi ravitsemusterapeuttia, Terveystieteidenhoitajille ja tiimien sh/th annettu koulutusta ja myös ryhmänohjauskoulutusta eritoten painonhallinta ja tyypin 2 dm. Kyseiset asiakasryhmät ovat suurimmat.
- Ravitsemusosaaminen tuntuu olevan vielä liian vähäistä, etenkin jatkuvasti kasvava diabetesta sairastavien ryhmä sekä vanhuksien hyötyisivät henkilöstön ravitsemusosaamisesta. Koulutusta lisää, sekä oppaita työkaluksi ravitsemusohjaukseen.
- Terveystieteidenhoitajilla on jo nyt paljon tietoa. Osaston sairaanhoitaja suorittaa ravitsemushoidon koulutusta
- Säännöllinen koulutus ravitsemusasioissa olisi tarpeellista.
- Kunnan koulutusta ja selkeät toimintaohjeet asiakkaille ja perheille annettavaksi.
- Säännöllisesti järjestettyjä koulutuksia eri ryhmille
- koulutusta alueellisissa kouutuksissa, vaikka vain ytenä puheenvuorona. materiaalia suosituksista, uuden itämeren ruokavalio-suosituksen esiintuontia mediassa yms. ikuisen rasvakeskustelun perustelua..
- Perustietämystä ,ravinnon merkitys eri sairauksien hoidossa. ravintoa ja suuhygieniä,
- Koulutuksen lisäämistä neuvolatyöntekijöille ravitsemusohjauksesta eri ikäluokille, esim. käytännön vinkkejä arkeen ravitsemushoidosta.
- Koulutusta joka sektorille sekä vastuuhenkilöt asioiden eteenpäin viemiseksi. Kontrollit jo ohjausta ravitsemusterapeutilla käynneille> toistuvasti aiheellisia>olisiko tuloksellisempaa toimintaa

- Ryhmäohjaus

- Ryhmiä:
 - vanhemmille ja aikuisille
 - ylipainoisten lasten vanhemmille
 - nuorille
- painonhallintaryhmiä ,säännöllisiä, liikuntaryhmiä ohjattuja
- Pieniä erityisryhmiä silmällä pitäen ja suurempien ryhmien ohjaukseen.
- Mielestäni kunnassamme tarvittaisiin painonhallintaryhmää. Ylipainoisia aikuisia, mutta ennen kaikkia lapsia on liian paljon. Näihin lapsiin ja nuoriin tulisi kiinnittää huomiota huomattavasti tämänhetkistä enemmän. Samalla olisi tarpeen aikuisillekin painonhallintaryhmä, siis ryhmä jossa olisi tietoa, kannustusta punnitusta jne.
- Terveystieteidenhoitajille ja lääkäreille lisäkoulutusta ravitsemusasioissa lisää
- Vertaistukiryhmä toimintaa tulisi synnyttää ja kehittää. esim. ylipainoiset alakoululaiset ja ylipainoiset yläkoululaiset. Lasten vanhemmille tulisi myös perustaa ryhmiä ja tehdä kyselyä millaista tukea he toivovat saavansa ylipaino-asiaan ja ylipainon ennaltaehkäisyyn.

- Ennaltaehkäisy

- Ennaltaehkäisyyn ravitsemusterapeutin käytön mahdollisuutta ryhmätasolla enemmän
- Koko kuntaan yhtenäiset ravitsemussuositusohjeet joukkoruokailussa ja niiden seuranta.
- Monen sairauden hoidossa ja ennaltaehkäisyssä ravinnolla on merkittävä osuus. Yksilöohjaukseen pitäisi olla mahdollisuus tällaisissa tapauksissa. Ravitsemusterapeutti pystyy tekemään tarkkaa analyysia yksilön ravitsemustottumuksista ja suunnittelemaan terveyttä tukevan yksilökohtaisen ruokavalion. Oletukseni on, että asiantuntijan antama täsmäohjaus johtaa varmemmin elintapamuutoksiin, kuin yleisellä tasolla annettu ohjaus. Kokemusta oletuksen perusteeksi on saatu työhyvinvointihankkeesta, jossa mukana toimi myös ravitsemusterapeutti.
- Ravitsemusterapeuttia myös ennaltaehkäisyyn kuten lasten päiväkotiruokailu, erityislasten

- ruokailu
- Ruokahuolto myös mukaan, yhtenäiset ohjeet ja "tietoisku" eri ryhmille esim. päihdeasiakkaat, mielenterveysasiakkaat, nuoret ja tämä pitää tapahtua heidän "omassa" ympäristössä esim. nuorisotalolla, päihdekuntoutus- ja päivätöimintapaikoissa jne. Lisäksi tiukka yhteistyöverkosto ja yhdyshenkilöt kuntoon.
 - Vanhempainiltoihin, teemapäiviä, esillä oloa enemmän. Kehittämisyhmätöiminta.
 - käytännössä tapahtuvia tempauksia kunnan alueella, joissa havainnoidaan eri ruoka-aineiden vaikutuksia terveyteen
 - Olisi hyvä, että joku ammatti-ihminen antaisi tarvittaessa ravitsemusneuvoja. Nythän ihmiset ottavat kaihkenlaisilta huuhaa-ohjaajilta neuvoja ja ohjausta. Näkyvää, ennaltaehkäisevää ja helpostitavoitettavaa. Voisi olla myös avoimia ravitsemusluentoja.

-Ohjaus

- ottaa käyttöön erilaiset kyselylomakkeet, joilla voidaan selvittää potilaan/asiakkaan ravitsemustila ja toimia sen mukaan.
- Vakituksen työntekijän avustuksella.
- hlökohtaista ohjausta ruoka-valiosta
- ohjausta lihavuusleikkaukseen
- Yhtenäiset ohjeet koulu/päivähoito/lääkärit vastaanotolla/ neuvola. Yhtenäiset ruuanvalmistus- ja tarjoamisohjeet.
- Yhteneväiset ohjeet.
- Enemmän mahdollisuutta ruokavalioidon päivitykseen jo sairastuneille.
- uuden asiakkaan sairastumisvaiheessa ravitsemusterapeutin tapaaaminen voisi olla perusteltua.
- Lisää resurssia perustason työntekijälle ohjata ja neuvoa asiakkaita.
- hlökohtaista ohjausta sopivan liikuntamuodon valitsemisessa
- Työssäni poliklinikalla tapaan kohtuullisen paljon IBD:tä sairastavia ihmisiä. Erityisesti miehiä on paljon alueellamme, ja erityisesti crohnin tautia. Olen nähnyt miehiä, jotka eivät uskalla/voi syödä mitään, kun lähtevät ihmisten ilmoille, jotta selviäisivät esim. kauppareissuista. Olen nähnyt, kuinka nämä ihmiset ikäänkuin riutuu ja kuihtuu pois, ja olen erittäin huolestunut tästä tilanteesta. toki sairauden hoito ei varmaan ole parhaassa mahdollisessa tasapainossa, eikä kyse ole välttämättä siitä, etteikö hoidettaisi, vaan potilaan omasta halusta hoitoon, mutta tämä potilasryhmä on jotenkin pudonnut väliin ja ravitsemuksen myötä voitaisiin näiden potilaiden hyvinvointia parantaa. Hirvittää nähdä, kuinka nämä ihmiset "kuihtuvat pois". ravitsemusosaamisesta olisi takuulla iloa ja hyötyä näille ihmisille.
- Omassa työssä ravitsemusasiat ei ole keskeisiä. Mutta syömishäiriöstä kärsiviä nuoria on käynyt perheneuvolassa.
- vanhusten ja kotona asuvien iäkkäiden ihmisten tukemista kotona tapahtuvaan ruokailuun. huolehditaan että heidän ravitsemukseen kiinnitetään huomio, ei jätetä yksin.
- ikäihmisten ravitsemus
- Oisi hyvä, että olisi hyviä ohjekirjasia esim. kasvissyöjille. Oma osaaminen ei riitä tarkistamaan, saako kaikkia ravintoaineita ko. ruokatottumuksilla.
- Ylipainoisten lasten ja nuorten perheille opastusta. Perheet pitäisi saada mukaan, muuten tulosta ei synny.
- Siihen tulisi kiinnittää ajoissa huomiota ja panostaa etenkin kotiin saatavaa ohjausta, koska ongelmat ovat jo syntyneet, kun potilas tulee tänne hoitoon ja usein ruokailuihin on vaikea tehdä muutoksia, kun ovat jo ruokailleet omiin tyylineen.
- Esittäisin, että ravitsemusterapeutti tekisi yhteistyötä teho-osaston kanssa siten, että kaikki vaikeasti sairast potilaat kartoitettaisiin ja heidän kanssaan käytäisiin tehohoidon jälkeen keskusutelu, jossa heille ohjattaisiin hyvän ravitsemuksen asioita kriittisen sairauden jälkeen ja potilaat pääsisivät niin halutessaan ravitsemusterapeutin vastaanotolle esim. 3 kk kotiutumisesta. Toivon yhteydenottoanne asian tiimoilta. Tässä oli hyvä yksittäinen kehittämiskohde
- Ravitsemus on tärkeä osa hyvinvointia ja terveyttä - erityisesti väestötasolla ja toisaalta yksilöiden kohdalla silloin kun on kyse harvinaisemmista sairauksista